T?p Fakültesi Ö?rencilerinin Hekimlik Mesle?ine Adanm??l?k Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *T?p Fakültesi Ö?rencilerinin Hekimlik Mesle?ine Adanm??l?k Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31646

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

T?p Fakültesi Ö?rencilerinin Hekimlik Mesle?ine Adanm??l?k Ölçe?i (TOAD), t?p fakültesi ö?rencilerinin hekimlik mesle?ine yönelik ba?l?l?k ve adanm??l?k düzeylerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? k?sa ve öz bir psikometrik araçt?r. Ölçek, 2020 y?l?nda Aytu?-Ko?an ve Toraman taraf?ndan hem **Klasik Test Teorisi (KTT)** hem de **Madde Tepki Kuram? (MTK)** çerçeveleri kullan?larak geli?tirilmi? ve geçerlik-güvenirlik analizleri yap?lm??t?r. Bu çift yakla??ml? geli?tirme süreci, ölçe?in ölçme özelliklerinin derinlemesine anla??lmas?n? sa?lam??t?r. Ölçek, hekimlik mesle?ine olan içsel motivasyonu, mesleki sorumluluk duygusunu ve mesle?in gelece?ine katk?da bulunma iste?ini de?erlendirmektedir.

TOAD, t?p e?itimi alan?nda, ö?rencilerin motivasyon düzeylerinin ve mesleki kimlik geli?imlerinin izlenmesi ve desteklenmesi aç?s?ndan önemli bir araç olarak kabul edilmektedir. Toplam 9 maddeden olu?an bu ölçek, h?zl? uygulanabilirli?i sayesinde e?itim kurumlar?nda ve ara?t?rmalarda etkin bir ?ekilde kullan?labilmektedir.

Anahtar Kelimeler

Hekimlik Mesle?ine Adanm??l?k, T?p Ö?rencileri, Klasik Test Teorisi, Madde Tepki Kuram?, Ölçek Geli?tirme, Mesleki Ba?l?l?k, T?p E?itimi.

Yazarlar

Aytu?-Ko?an, A. M., Toraman, C.

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, t?p fakültesi ö?rencilerinin hekimlik mesle?ine duyduklar? adanm??l?k düzeyini güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçmektir. Mesleki adanm??l?k, ö?rencilerin zorlu t?p e?itimi sürecinde dayan?kl?l?klar?n?, kariyer seçimlerindeki kararl?l?klar?n? ve mesle?e olan ba?l?l?klar?n? yans?tan kritik bir psikolojik yap?d?r.

Ölçek, gelece?in hekimlerinin mesle?e bak?? aç?lar?n?, mesleki etik de?erlere ba?l?l?klar?n? ve kariyer hedeflerini derinlemesine anlamaya yard?mc? olmak üzere tasarlanm??t?r. Bu sayede t?p fakülteleri, ö?rencilerin adanm??l?k düzeylerini art?rmaya yönelik hedefe özel müdahale programlar? geli?tirebilirler.

Yap?

TOAD, **Hekimlik Mesle?ine Adanm??l?k** (Commitment to Profession of Medicine) yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, bireyin seçti?i mesle?e kar?? güçlü bir duygusal ba? hissetmesi, mesle?in

ARABPSYCHOLOGY.COM

standartlar?na uymaya istekli olmas? ve mesle?in geli?imine katk?da bulunma arzusu olarak tan?mlan?r.

Ölçekteki maddeler, ö?rencilerin meslek seçimine dair pi?manl?k duyup duymad?klar?n?, mesle?i tekrar seçme isteklerini ve mesle?in kalitesini art?rmak için gösterdikleri çabay? yans?tan davran??sal ve duygusal bile?enleri hedeflemektedir. Bu tek boyutlu yap?n?n, t?p ö?rencileri popülasyonunda mesleki motivasyonun güçlü bir göstergesi oldu?u kabul edilmektedir.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar?, makalede detayl? olarak sunulmu?tur. Geli?tirme sürecinde hem Klasik Test Teorisi (KTT) hem de Madde Tepki Kuram? (MTK) yöntemlerinin kullan?lmas?, ölçe?in yap?sal geçerli?inin titizlikle incelendi?ini göstermektedir.

Genellikle bu tür ölçek geli?tirme çal??malar?nda **Faktör Analizi** (Aç?mlay?c? veya Do?rulay?c?) kullan?larak ölçe?in teorik yap?yla uyumu test edilir. MTK analizleri ise maddelerin ay?rt edicilik ve zorluk parametrelerini inceleyerek ölçe?in farkl? adanm??l?k düzeylerindeki bireyleri ne kadar do?ru ay?rabildi?ini ortaya koyar. Geçerlik ile ilgili tüm ayr?nt?lar ve istatistiksel sonuçlar orijinal makalede yer almaktad?r.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirli?i, makalede kapsaml? bir ?ekilde ele al?nm??t?r. KTT kapsam?nda, ölçe?in iç tutarl?l???n?n (genellikle Cronbach Alfa katsay?s? ile) yüksek olmas? beklenir. ?ç tutarl?l?k, maddelerin ayn? yap?y? ne ölçüde ölçtü?ünü gösterir.

MTK yakla??m? kullan?larak yap?lan analizler, ölçe?in farkl? yetenek (adanm??l?k) seviyelerinde standart hatas?n? ve bilgi fonksiyonunu inceleyerek ölçüm hassasiyetini belirler. Bu ikili yakla??m, ölçe?in psikometrik özelliklerinin sa?laml???n? kan?tlamaktad?r. Güvenirlik katsay?lar? ve ilgili MTK parametreleri orijinal bilimsel yay?nda mevcuttur.

Faktör Analizi

TOAD, toplam 9 maddeden olu?tu?u için muhtemelen tek boyutlu bir yap?ya sahiptir. Ölçe?in yap?sal geçerlili?ini desteklemek amac?yla yürütülen **Faktör Analizi** çal??malar?, t?p ö?rencilerinin mesle?e olan adanm??l?klar?n? tek bir faktör alt?nda toplad???n? göstermi?tir.

Bu analizler, maddelerin faktör yüklerinin yüksek oldu?unu ve ölçe?in tek bir psikolojik yap?y? ölçtü?ünü do?rulam??t?r. Detayl? faktör yükleri, öz de?erler ve varyans aç?klama oranlar? makalede bulunmaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçme Arac?

Test Türü: Geli?tirme Ölçe?i (Developmental Scale)

Format: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: T?p Fakültesi Ö?rencileri

Ya? Grubu: Üniversite Ö?rencileri (Genellikle 18-25 ya? aras?)

Popülasyon Detaylar?: T?p fakültelerinin farkl? s?n?flar?nda ö?renim gören ö?renciler.

Test Metodolojisi: Ölçek, 9 maddeden olu?makta olup, cevaplar **5'li Likert** tipi derecelendirme ile toplanmaktad?r (Örne?in: 1=Kesinlikle Kat?lm?yorum, 5=Kesinlikle Kat?l?yorum). Puanlama, maddelerin toplanmas?yla elde edilen toplam puan üzerinden yap?lmaktad?r. Yüksek puan, mesle?e yüksek düzeyde adanm??l??? ifade eder.

Anahtar Kelimeler

Mesleki Ba?l?l?k, Adanm??l?k, Psikometri, T?p Fakültesi, Hekimlik Mesle?ine Adanm??l?k, 5'li Likert, Ö?renci Motivasyonu.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Makalede belirtilmemi?tir.

?leti?im E-posta Adresleri: toramanacademic@gmail.com (Sorumlu Yazar)

Yaz??ma Adresi: Yaz??ma adresi makalede detayl? olarak belirtilmektedir, ancak sorumlu yazar Çetin Toraman'd?r.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, 2020 y?l?nda yay?mlanan makale ile bilim dünyas?na sunulmu?tur. Ölçe?in ticari olmayan akademik ara?t?rmalarda kullan?m? için yazar(lar) ile ileti?ime geçilmesi tavsiye edilir. Sorumlu yazar: Çetin Toraman.

?leti?im e-posta adresi: toramanacademic@gmail.com

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Aytu?-Ko?an, A. M., & Toraman, C. (2020). Development and application of the commitment to profession of medicine scale using classical test theory and item response theory. *Croatian Medical Journal, 61*(5), 391-400. https://doi.org/10.3325/cmj.2020.61.391

Makalenin do?rudan ba?lant?s?: cmj.hr

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? burada indirilebilir: tip-fakultesi-ogrencilerinin-hekimlik-meslegine-adanmislik-olcegi-toad.pdf

Ölçe?in Word (DOCX) dosyas? burada indirilebilir: tip-fakultesi-ogrencilerinin-hekimlik-meslegine-adanmislik-olcegi-toad.docx

T?p Fakültesi Ö?rencilerinin Hekimlik Mesle?ine Adanm??l?k Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek toplam 9 maddeden olu?maktad?r. A?a??da örnek maddeler sunulmu?tur:

Üniversite giri? s?nav?na, ba?a dönebilseydim yine hekim olmay? seçerdim.
Hekimlik mesle?inin daha kaliteli hale gelmesi için çok çaba harcayaca??m.

ARABPSYCHOLOGY.COM